

שרה קפלן ז"ל

בת חיים ובתיה הורנשטיין ז"ל

נולדה : תמוז ה' תרפ"ח - 07/1928

עלתה מברזיל : ה' תרצ"ה - 1935

נפטרה : ו' כסלו ה' תשע"ו - 18/11/2015

שרה נולדה כבת שלישית לחיים ובתיה הורנשטיין, בברזיל הרחוקה. ועלתה כילדה. כשהייתה כבת-7 שנים עלתה כל המשפחה: הורים ו-4 בנות לפלשתינה של אז בימי המנדט הבריטי. כאן בארץ למדה ועד מהרה השתלבה בהווי המקומי. כשהייתה כבת 18 בלכתה לתומה ברחוב, התפעל ממנה נהג המשאית של אשדות יעקב שהיה בדרכו לנמל חיפה. אט אט נרקמו הקשרים בין הנהג יצחק קפלן שזה עתה שוחרר מהבריגאדה היהודית, וחזר לקיבוצו משליחותו החשובה בחו"ל, לבין הצעירה התמירה מהארץ והם נישאים. איציק קפלן מביא עימו את שרה לאשדות וכאן הם מתחילים לבנות את הקן המשפחתי. עד מהרה איציק נוהג במשאיתו, בדרך מרובת הסכנות עם השיירות לירושלים הנצורה. ושרה באשדות מגדלת כבר את צביקה בנם הבכור. כשנגמרת מלחמת השחרור, מתחיל באשדות להיווצר הקרע שסופו "הפילוג" הידוע, ולמרות שאיציק מאוד קשור לחבריה שלו מהכשרת "קל"ץ" בפולין, הוא מחליט לעזוב ויחד עימו שרה והבן הפעוט צביקה ל"אפעל" שהיה אז קיבוץ עירוני ע"י תל-אביב. אבל... "אפעל" מתפרקת... והמשפחה עוברת לכפר אז"ר. אבל באשדות לא מוותרים, זאב קרפ בעצמו מגיע אל הקפלנים כדי לשכנע אותם לחזור לאשדות איחוד. והם אכן חוזרים ועמם גם התינוקת החדשה תמר הידועה במקומותינו בשם המקוצר: תמי. לבסוף נולד גם בן הזקונים ארנון. שרה עובדת בכל מקום שמבקשים ממנה. ברפת בחליבה בידיים עד שהכאב בידיים מכריע אותה, היא עובדת בחדר-האוכל, שנים רבות עבדה במכבסה בה היא מקבלת מחמאות לרוב על הכביסה הנהדרת שהיא מוציאה מידיה. במשך שנתיים היא גם "אמא" של מחזור ג' של "ס.ל.ע." היה פעם פרויקט כזה של סטודנטים לומדים ועובדים שהקיבוץ טיפח, וגם הם מלאי התפעלות ממה שרה עושה עבורם, הכול מופיע בעלוני אשדות שחור על גבי לבן. ורק בעשור האחרון היא כבר חלשה יותר וזקוקה להשגחה ועוברת להתגורר בבית הסיעודי שלנו וממשיכה ליצור בידיה בסדנת המבוגרים.

לא תמיד היה קל להסתדר עימה כאשר דרשה תנאים טובים יותר עבור המכבסה בה עבדה. ולמרות הקושי בעבודה הזו ובתנאים ההם, זכתה וקיבלה מחמאות רבות במדור שבו כתב ישעיהו ז"ל העורך המיתולוגי של העלון שלנו את המדור "נעים לומר זאת".

ואי-אפשר להתעלם מיכולותיה ובעיקר מידי הזהב של שרה ואני חייבת לציין זאת, אני זוכרת שקראה לי לבוא ולצלם, איזו עוגה מדהימה (נסיכה או בלרינה) ליום ההולדת של נכדתה אורלי היא היתה אופה בחסד עליון, ולא סתם, אלא עוגות מופלאות לחתונות, ולימי ההולדת של נכדיה. היא גם למדה "רקמת סלילים" ויצרה תמונות מופלאות של רקמת תחרה. והן מוסגרו לתפארת והתנוססו על קירות דירתה. באתי אליה כדי לבקש שתתן לי להציג אותן בפינת הארכיון שהיתה פעם בחדר-האוכל, יחד עם עוד עבודות יד, ציורים וריקועי נחושת שיצרו החברים

הוותיקים בחוגים שונים. אבל רקמות התחרה של שרה היו כל כך יפות שרבים חמדו אותן והיא חששה להוציא אותן מרשותה. וכבר איני זוכרת אם הסכימה לתת לי אחת לתערוכה זוטא שעשיתי. היא עבדה גם במתפרה. בחסותה של רוחליה אמיתי תבדל לחיים טובים וארוכים.

ועכשיו שרה לא תמו כל פְּלֶאֶיךָ ונפלאותיך, התמונות שצולמו יעידו על מעשייך ויחד עימם גם זיכרונותיהם של ילדיך ונכדיך, אשריך שזכית גם לראות נינים ומה הם זוכרים.

תהיה נשמתך צרורה בצרור החיים.

בהערכה ובשם חברי אשדות יעקב איחוד : עמליה דיין בת-ארי